

Tipkaart 18 Voorlichting en instructie

In de voorlichting en instructie over het onderwerp 'gevaarlijke gassen in zeecontainers' voor betrokken medewerkers komen minimaal de volgende onderwerpen aan de orde:

- Welke containerstromen komen in het bedrijf voor en welke mogelijke risico's zijn hieraan verbonden.
- Welke resultaten volgen uit het voor- en meetonderzoek:
 - Welke containerstromen komen in het bedrijf voor
 - Lading
 - Herkomst van de zeecontainers
 - Meetresultaten
 - Adviezen van de gasmeetdeskundige.
- Wat is de herkomst (oorzaak) van de gevaarlijke gassen in zeecontainers.
- Hoe kunnen mogelijke gevaarlijke gassen worden herkend.
- Wat zijn de risico's van mogelijk aan te treffen gassen.
- Hoe kunnen gassing worden voorkomen.
- Welke gezondheidsklachten kunnen, optreden als men is blootgesteld aan schadelijke gassen, op zowel de korte termijn, als op de lange termijn.
- Hoe ziet de bedrijfsprocedure er uit?
- Wie doet wat en is waar verantwoordelijk voor.
- Welke onvoorziene situaties kunnen er zoal zijn en hoe wordt er dan gehandeld.
- Hoe moet men handelen in geval van een calamiteit.
- Welke persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) worden wanneer gebruikt (zie informatie op de tipkaarten stoffen en de leverancier van de PBM's).
- Hoe worden de PBM's op een juiste manier gebruikt (zie gebruikershandleiding van de PBM's).

De voorlichting en instructie wordt op een manier gegeven, dat degene voor het bedoeld is het ook kan begrijpen en er naar kan handelen.

“Hoe te handelen bij vrijgekomen gevaarlijke stoffen uit zeecontainers” maakt onderdeel uit van het bedrijfshulpverleningsplan en de opleiding van de bedrijfshulpverleners. Het is van belang dat bedrijfshulpverleners in het bedrijf op de hoogte zijn van de gevaarlijke situaties die met gassen in containers in het bedrijf kunnen worden aangetroffen. Wanneer zich een incident voordoet moeten zij weten hoe ze moeten handelen.

Relevante tipkaarten:

Tipkaart Alarminstructie

Tipkaart Meetonderzoek

Tipkaarten Stoffen

Voorbeeld toolbox meeting

Wat is de herkomst van de gevaarlijke gassen in zeecontainers?

In een zeecontainer kunnen gevaarlijke gassen aanwezig zijn of ontstaan. Indien een medewerker een zeecontainer betreedt kan afhankelijk van de concentratie van het gas en de blootstellingduur tijdelijk of blijvend gezondheidsletsel ontstaan. De medewerker kan vergiftigd, bedwelmd of verstikt raken en het gasmengsel kan exploderen of in brand vliegen.

Voor het bewust toedienen van gassen (bestrijdingsmiddelen) wordt de term 'gegaste zeecontainers' gebruikt. Omdat gassen ook kunnen ontstaan door uitdampen uit producten tijdens het transport is de omschrijving 'gevaarlijke gassen in zeecontainers' een betere.

Gevaarlijke gassen in zeecontainers kunnen afkomstig zijn van:

1. Het bewust toedienen van gassen om bederf en aantasting van de lading of verpakkingsmiddelen door ongedierte te voorkomen
2. Het uitdampen van stoffen die gebruikt zijn bij de fabricage van producten of stuwmaterialen
3. (chemische) Processen in de lading

Daarnaast kunnen gevaarlijke gassen ontstaan door een lekkage van verpakkingen van gevaarlijke stoffen.

Zeecontainers die gevaarlijke gassen bevatten kunnen in principe uit alle delen van de wereld komen, maar de meesten komen uit overzeese continenten als Azië, Afrika en Zuid-Amerika. Uit de praktijk blijkt, dat alle zeecontainers in principe gevaarlijke gassen kunnen bevatten en daarmee als verdacht behandeld moeten worden. Ladingen, waarbij vaak gevaarlijke gassen in hoge concentraties zijn aangetroffen zijn:

- ladingen die stuwhout of houten pallets bevatten
- levensmiddelen en veevoeders, zoals koffiebonen, tapioca, granen, rijst, etc.
- plantaardige en dierlijke producten, zoals katoen, dierenhuiden, etc.
- houten en houtachtige producten, zoals meubelen, rotan, stro, etc.
- schoenen en textiel
- speelgoed.

Gassen en hun schadelijke werking

Aangetroffen stoffen zijn bijvoorbeeld methylbromide, fosfine, toluen, benzeen, chloorpicrine, sulfurylfluoride (niet vaak), formaldehyde, blauwzuurgas (niet vaak), ammoniak en 1,2-dichloorethaan.

Wanneer iemand bij het openen van een gegaste zeecontainer deze gassen inademt, bestaat er gevaar voor verstikking, bedwelming, vergiftiging of brand.

[bespreek welke stoffen in uw bedrijf zijn gemeten: zie meetrapporten]

Bij de meeste gassen merk je niet dat ze aanwezig zijn in de zeecontainer. Je ziet ze niet en je kunt ze niet ruiken. De neus is daarmee geen veilige waarnemer. De stoffen kunnen specifieke gezondheidsklachten veroorzaken, maar werken vrijwel allemaal in op het centrale zenuwstelsel. Afhankelijk van de stof, kunnen al snel na blootstelling klachten optreden als hoesten, duizeligheid, misselijkheid, en hoofdpijn.

[bespreek de effecten van de stoffen die in uw bedrijf zijn aangetroffen (zie tipkaart stoffen)]

Wat doen we in ons bedrijf om veilig te kunnen werken met het openen en betreden van zeecontainers?

[maak op maat voor uw bedrijf (zie voor voorbeelden en ipkaarten:www.gezondtransport.nl)].

- Wie heeft welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden
- Op welke wijze worden zeecontainers geclassificeerd en bemeten
- Wanneer wordt een “vrij-voor-betreden-verklaring” afgegeven.
Een zeecontainer wordt pas geopend nadat een “vrij-voor-betreden-verklaring” is afgegeven.
- Bespreek de wijze van registratie van gegevens.
Voorbeeld: Voorbeeld registratie gevaarlijke gassen in zeecontainers.xls
- Bij wie meldt een medewerker een verdachte of risicovolle situatie en wat moet hij zelf doen in een dergelijke situatie.

Wat zijn bijzondere situaties, waar medewerkers op moeten letten, ondanks dat de zeecontainer is vrijgegeven om te betreden?

Tijdens het betreden van een zeecontainer is de medewerker altijd alert en gaat na of onvoorziene omstandigheden aanwezig zijn. Dit komt onder andere voor bij:

- Het verwijderen van verpakkingsmateriaal, zoals folie. Eventueel gas kan zich onder of in het verpakkingsmateriaal ophopen en wordt niet gemeten bij de gasmeting.
- Een compartimentering van de zeecontainer.
- Het gas in een tweede compartiment is waarschijnlijk niet gemeten bij de gasmeting.
- Het uitstromen van een gevaarlijke stof bij een beschadigde verpakking
- Een gassoort die zich snel aan de lading hecht, zoals methylobromide
- De aanwezigheid van goederen die door hun aard niet of moeilijk te ontgassen zijn, zoals matrassen
- De (potentiële) aanwezigheid van (restanten van) bestrijdingsmiddelen zoals poeders, korrels of verpakkingen waarin tabletten, vloeistoffen, poeders of flacons voor gas hebben gezeten.
- Indien gebruik gemaakt is van onder andere magnesium- of aluminiumfosfide zal het poeder nog in de container aanwezig zijn (in zakjes of los gestrooid). Hieruit kan weer giftig gas gevormd als het poeder vochtig wordt en er zuurstof bijkomt.
- Wanneer een vreemde geur waarneembaar is. Soms wordt bij actieve begassing een stof toegevoegd die wel waarneembaar is.

Registreer bovengenoemde bijzondere situaties.

Let op:

Wanneer de ventilatieroosters van zeecontainers zijn afgeplakt, zegt dat niets over het wel of niet bewust gegast zijn van deze container. Vaak worden deze roosters afgeplakt, om te voorkomen dat ongedierte en stof in de lading van de container komt. Wel moet men zich realiseren, dat de toch al beperkte ventilatiemogelijkheden die een zeecontainer heeft, hiermee te niet zijn gedaan.

Wat moeten we doen bij gezondheidsklachten?

Wanneer een medewerker gezondheidsklachten krijgt bij het openen of betreden van de zeecontainer zoals, bijvoorbeeld irriterende ogen, duizeligheid, ademhalingsproblemen, hoofdpijn, braakneigingen, een rare smaak in de mond of één van bovenstaande bijzondere situaties doet zich voor, dan is het van belang de werkzaamheden direct te stoppen en de zeecontainer te verlaten. Onderzoek naar eventuele gassen in de zeecontainer moet uitwijzen welke maatregelen het bedrijf moet nemen, voordat men verder kan gaan met het uitvoeren van de werkzaamheden.

Gezond Transport

Raadpleeg bij acute gezondheidsklachten een arts en neem contact op met het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (☎ 030 2748888). Naast informatie over vergiftigingen doet dit centrum onderzoek naar gezondheidklachten als gevolg van blootstelling aan gassen en dampen afkomstig uit importcontainers.

Hoe moeten medewerkers handelen in geval van een calamiteit?

Ondanks alle voorzorgsmaatregelen kan er een calamiteit ontstaan.

[maak op maat: BHV en de alarminstructie (zie Tipkaart Alarminstructie).

[geef informatie aan de medewerkers over de eigen BHV-organisatie en alarmkaart]

Belangrijk:

- Het openen van een zeecontainer die mogelijk schadelijke gassen bevat kan gevaarlijk zijn.
Wees daarom voorzichtig!
- Breng nooit uw eigen veiligheid en gezondheid en die van collega's in gevaar!
- Open alleen een zeecontainer als u zeker weet dat de container veilig geopend kan worden!